

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 98/06-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť MVDr. V. R., N., zastúpenej advokátkou JUDr. R. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 203/2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MVDr. V. R. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2005 doručená sťažnosť MVDr. V. R., N. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. R. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

Okresným súdom v Nitre (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 203/2004. Podaním doručeným ústavnému súdu 9. januára 2006 sťažovateľka doplnila ústavnú sťažnosť o skutočnosti, ktoré považovala za rozhodujúce pre posúdenie dôvodnosti svojej sťažnosti.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že manželstvo sťažovateľky a jej bývalého manžela bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 C 921/01 z 28. mája 2002, právoplatným 12. júna 2002. Vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom dve maloleté dcéry boli na čas po rozvode manželstva zverené sťažovateľke a maloletý syn otcovi a rozsudkom bolo určené výživné na čas po rozvode manželstva.

Sťažovateľka uviedla, že už pred rozvodom nežila s bývalým manželom v spoločnej domácnosti, pričom tento žiadnym spôsobom neprispieval na výživu maloletých dcér, ktoré boli v jej starostlivosti. Preto vo veci zaplataenia dlžného výživného na maloleté dcéry za obdobie pred rozvodom manželstva, ako aj z dôvodu rozdielnosti vo výške vyživovacích povinností sťažovateľka 15. mája 2003 podala na okresnom súde návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým dcéram v starostlivosti matky a vyživovacej povinnosti matky k maloletému synovi.

Okresný súd uznesením sp. zn. 21 P 136/2003 z 22. septembra 2003 ustanovil Okresný úrad K., odbor sociálnych vecí, za opatrovníka maloletému synovi účastníkov.

Uznesením sp. zn. 21 P 136/2003 z 8. apríla 2004 okresný súd I postúpil vec z dôvodu miestnej príslušnosti Okresnému súdu v Nitre. Tento okresný súd 27. mája 2004 uznesením sp. zn. 11 P 203/2004 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v N., odbor sociálnych vecí, za opatrovníka maloletým dcéram účastníkov.

Podľa sťažovateľky postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 203/2004 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože

prvé pojednávanie vo veci sa konalo až 25. augusta 2004, t. j. po viac ako roku od podania návrhu na začatie konania. Pre ospravedlnenú neúčast' otca maloletých detí bolo predmetné pojednávanie odročené s tým, že za účelom jeho vypočutia bude dožiadaný okresný súd.

Keďže od 25. augusta 2004 okresný súd neučinil jediný úkon vo veci a nedošlo z jeho strany ani k uskutočneniu dožiadania okresného súdu o výsluch otca maloletých detí, sťažovateľka listom z 20. októbra 2005 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní.

V doplnení ústavnej sťažnosti z 9. januára 2006 sťažovateľka uviedla, že okresný súd po obdržaní jej sťažnosti na prieťahy v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 203/04 vykonal formálny úkon vo veci, keď priamo ju vyzval (napriek tomu, že v konaní je zastúpená advokátom), aby oznámila súdu, či nedošlo k uzavretiu dohody medzi účastníkmi konania. Následne 16. novembra 2005 bolo jej právnomu zástupcovi doručené predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 20. decembra 2005. Sťažovateľka toto pojednávanie pre opätovnú neúčast' otca maloletých detí považovala za nehospodárny, formálny úkon súdu, pretože tento podľa záverov z prvého pojednávania vo veci konaného 25. augusta 2004 mal byť vypočutý dožiadaným súdom v Košiciach, čo sa však nestalo.

Sťažovateľka uviedla, že 29. decembra 2005 jej bolo doručené vyrozkumenie okresného súdu o podanej sťažnosti na prieťahy v konaní. Okresný súd uznal, že pri prejednaní veci došlo k prieťahom, za ktoré sa ospravedlnil.

S ohľadom na neskončenie veci sťažovateľky právoplatným súdnym rozhodnutím, ako aj na dĺžku konania, ktorá uplynula od začiatku konania v predmetnej veci, sťažovateľka žiada, aby ústavný súd:

- deklaroval porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 203/2004,

- prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 203/2004 konať bez zbytočných priet'ahov,
- priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk a zaviazal okresný súd uhradiť jej trovy právneho zastúpenia v zatiaľ nevyčíslenej výške.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pripomína, že v takom konaní, v ktorom sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia jej základných práv, považuje za účinný prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“); do 31. marca 2005 sťažnosť podľa § 17 zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“).

Zo sťažnosti a jej príloh, ktoré ústavný súd považuje za pravdivé a úplné opísanie priebehu konania vyplýva, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nepostupovala tak, ako jej to umožňoval § 17 zákona o štátnej správe súdov, resp. od 1. apríla 2005 § 62 zákona o súdoch, keď od začatia predmetného občianskoprávneho konania (návrhom z 15. marca 2003), pokiaľ v ňom dochádzalo k priet'ahom, až listom z 20. októbra 2005 (na poštovú prepravu podaného 21. októbra 2005) podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní.

Ústavný súd vychádzajúc aj z tvrdenia okresného súdu z 2. decembra 2005 nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti podľa citovaných ustanovení sťažnosť z 20. októbra 2005, po podaní ktorej vzápätí bola podaná sťažnosť ústavnému súdu. Podanie sťažnosti predsedovi súdu niekoľko dní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu je len formálnym predstieraním využitia tohto v súčasnosti už účinného prostriedku ochrany svojich práv. Takémuto úkonu nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej.

Ústavný súd už judikoval, že „Predseda všeobecného súdu ako orgán štátnej správy súdnictva musí dostať po podaní sťažnosti podľa § 17 zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej, inak je taká sťažnosť len formálnym úkonom, ktorý zakladá neprípustnosť ochrany v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky“ (IV. ÚS 278/04).

Ústavný súd v okolnostiach prípadu konštatuje (vychádzajúc pritom z vyrozumenia podpredsedníčky okresného súdu z 2. decembra 2005 k sťažnosti sťažovateľky na priet'ahy v konaní sp. zn. 11 P 203/2004, ako aj z úradného zisťovania z príslušného spisu), že okresný súd prijal opatrenia proti zbytočným priet'ahom vo veci samej, nariadil

pojednávane na 20. decembra 2005, 9. januára 2006 dožiadal okresný súd o vypočutie otca maloletých detí, na 28. marca 2006 nariadil ďalšie pojednávanie vo veci, teda v krátkom čase zvolil taký zákonný postup, aký v prípade sťažovateľky považoval za efektívny.

Vychádzajúc z týchto právnych názorov a skutkového stavu ústavný súd odmietol sťažnosť pre jej neprípustnosť (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) už po predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2006